

Φορέας Υλοποίησης : EUROPEAN PROGRAM FOR HUMAN RIGHTS
EDUCATION FOR LEGAL PROFESSIONALS

Τόπος Διεξαγωγής : Strasbourg, France

Ημερομηνία : 18 και 19 Ιουνίου 2013

Τίτλος : “Cross-cutting issues on human rights training for legal professionals”

Συμμετογή : Ευτύχιος Νικόπουλος, Εφέτης

Πέτρος Αλικάκος, Πρωτοδίκης

Σγόλια

Στις 18 και 19 Ιουνίου 2013 πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο, στις εγκαταστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, διημερίδα με θέμα «Θεμελιώδη ζητήματα της εκπαίδευσης των νομικών επαγγελματιών πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα». Το σεμινάριο υλοποιήθηκε από την Εθνική Μονάδα Εφαρμογής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Τμήματος Διοίκησης και Ανάπτυξης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Διεύθυνσης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, στο πλαίσιο του προγράμματος Εκπαίδευσης Νομικών Επαγγελματιών πάνω στα Ανθρώπινα Δικαιώματα (HELP – Human Rights Education for Legal Professionals) και έχει ως σκοπό τη βελτίωση της κατάρτισης των Επαγγελματιών του Δικαίου, δηλαδή των δικαστών, των εισαγγελέων και των δικηγόρων που δραστηριοποιούνται σε ζητήματα εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) σε εθνικό επίπεδο. Η χρηματοδότηση του HELP γίνεται από το «Καταπιστευματικό Κεφάλαιο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου» (HRTF Human Rights Trust Fund).

Ο αριθμός των συμμετεχόντων ανήλθε σε 170 εκ των οποίων 55 ήταν εκπρόσωποι των εθνικών σχολών δικαστών και οι εργασίες της διημερίδας πραγματοποιήθηκαν σε Ολομέλεια και σε Ομάδες Εργασίας. Η εναρκτήρια συνεδρίαση έλαβε χώρα σε Ολομέλεια το πρωί της 18^{ης} Ιουνίου 2013 στην οποία προήδρευσε η κ. Tatiana Termacic, η οποία είναι επικεφαλής της Εθνικής Μονάδας Εφαρμογής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Τμήματος Διοίκησης και Ανάπτυξης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Διεύθυνσης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης. Χαιρετισμούς απηύθυναν οι : Philippe Boilat, Γενικός Διευθυντής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Έννομης Τάξεως και Armen Papikian, Πρέσβης, Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Αρμενίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης, η

οποία έχει την προεδρία στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Μετά την ολοκλήρωση των χαιρετισμών οι ομιλητές ανέπτυξαν τα θέματά τους και συγκεκριμένα, ο κ. Nils Muiznieks, Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, ανέπτυξε το θέμα του ρόλου των νομικών επαγγελματιών στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στη διατήρηση του προστατευτικού συστήματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο κ. Lech Garlicki, πρώην Δικαστής και πρώην Πρόεδρος Τμήματος του Ε.Δ.Δ.Α., εισηγήθηκε το θέμα νέοι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: θετικές υποχρεώσεις, υπερεθνικές πράξεις, ετεροδικία. Η συνεδρίαση της Ολομέλειας έκλεισε με τις εισηγήσεις του κ. Roberto Rivello, υπεύθυνου του προγράμματος HELP και της κυρίας Natasha De Roeck, Υπεύθυνης Σχεδιασμού του Προγράμματος HELP με θέμα το πρόγραμμα HELP και το δίκτυο HELP 2012 2013 επιτεύγματα και σκοποί του συνεδρίου.

Για την απογευματινή συνεδρίαση της ίδιας ημέρας οι σύνεδροι συμμετείχαν σε μια από τις τέσσερις ομάδες εργασίας την οποία είχαν επιλέξει. Αμφότερα τα μέλη της ελληνικής αντιπροσωπείας παρακολούθησαν της δεύτερης ομάδας. Ειδικότερα :

A) η πρώτη ομάδα υπό την προεδρία του κ. Roberto Rivello απασχολήθηκε με το ζήτημα της ιστοσελίδα του HELP ενώ παρουσιάσεις έκαναν οι Vincent Berger και Alfonso De Salas. B) Στη δεύτερη ομάδα εργασίας, στην οποία, όπως αναφέρθηκε, συμμετείχαν και αμφότερα τα μέλη της ελληνικής αντιπροσωπείας, υπό την προεδρία της κ. Natasha De Roeck έγινε παρουσίαση των προγραμμάτων σπουδών σε θέματα κοινωνικών κυρώσεων και άλλων εναλλακτικών μέτρων περιορισμού της ελευθερίας σε ενός μέτρου για την αντιμετώπιση του υπερπληθυσμού των φυλακών καθώς και παρουσίαση προγραμμάτων σπουδών άλλων διεθνών οργανισμών και μάλιστα του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα και της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες. Οι παρουσιάσεις των θεμάτων έγιναν από τους Anna Giudice Saget, μέλος του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα, Τομέας Δικαιοσύνης, Olivier Guillaume Beer, Μόνιμο Αντιπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες στο Συμβούλιο της Ευρώπης, Petya Nestorova, Εκτελεστική Γραμματέα σε θέματα εμπορίας ανθρώπων, και Tomris Atabay, μέλος της ομάδας εργασίας του προγράμματος HELP. Γ) Η τρίτη ομάδα εργασίας υπό την προεδρία του κ. Sergey Dickman, της Εθνικής Μονάδας Εφαρμογής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ασχολήθηκε με τα προγράμματα σπουδών του HELP για εκπαίδευση εξ αποστάσεως και εντοπίστηκαν ζητήματα προτεραιότητας ενόψει του οδικού χάρτη του 2014 για

δημιουργία νέων τμημάτων εκπαίδευσης εξ αποστάσεως. Δ) Στην τέταρτη ομάδα εργασίας υπό την προεδρία της κ. Milica Vesovic, της Εθνικής Μονάδας Εφαρμογής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έγινε παρουσίαση του Ινστιτούτου για τη βελτίωση της δημοσιογραφίας, (IAJ), του Συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων και Νομικών Εταιρειών της Ευρώπης (CCBE) και του Φόρουμ για το Δομημένο Περιβάλλον (FBE) και αντηλλάγησαν πληροφορίες για τη συνεργασία μεταξύ του προγράμματος HELP και του CCBE.

Οι εργασίες των ομάδων συνεχίστηκαν την επομένη, 19 Ιουνίου 2013. Στη δεύτερη ομάδα εργασίας, όπου και η ελληνική συμμετοχή, εισηγητές ήταν η κ. Tanja Rakusic Hadzic, Επικεφαλής της Μονάδας Μεταρρύθμισης της Αστυνομίας και των Καταστημάτων Κράτησης και η κ. Marina Naumovska, Εκπαιδύτρια του Συμβουλίου της Ευρώπης και εξετάστηκαν ζητήματα σχετικά με τη συμμετοχή και άλλων επαγγελματιών σε προγράμματα σπουδών για τα εναλλακτικά μέτρα κράτησης και τα δικαιώματα των παιδιών και έγιναν προτάσεις για την εξεύρεση θεμάτων πρόσροφων για τη δημιουργία προγραμμάτων στα οποία θα συμμετέχουν τόσο νομικοί όσο και επαγγελματίες από παρεμφερείς χώρους με σκοπό τη επέκταση και προς αυτή την κατεύθυνση των μαθημάτων εξ αποστάσεως. Αμφότερα τα μέλη της ελληνικής αντιπροσωπείας συζήτησαν με την κ. Natasha De Roeck τη δυνατότητα λειτουργίας ενός πιλοτικού προγράμματος για δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς με θέμα «κοινωνικές κυρώσεις και άλλα εναλλακτικά μέτρα περιορισμού της ελευθερίας ως ένα μέτρο για την αντιμετώπιση του υπερπληθυσμού των φυλακών». Εκ μέρους της ελληνικής πλευράς αναλήφθηκε η δέσμευση για τον σχηματισμό ενός τέτοιου εικοσιπενταμελούς τμήματος εντός του δικαστικού έτους 2012- 2013.

Η επαφή με τους συναδέλφους από τις άλλες χώρες έδωσε στον υπογράφοινα τη δυνατότητα να συνειδητοποιήσει την αναγκαιότητα στενότερης συνεργασίας για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την κατάρτιση σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών για τις Σχολές Δικαστών. Η υιοθέτηση της εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής εκμάθησης από την ΕΣΔι αποτελεί μέτρο ρηξικέλευθο, το οποίο, χωρίς να αποτελεί πανάκεια, μπορεί να αποδειχθεί πολύτιμο εργαλείο για την επιμόρφωση των υπηρετούντων δικαστών καθώς δεν περιλαμβάνει μετακίνηση των επιμορφουμένων από την έδρα τους. Οι τελευταίοι μπορούν απερίσπαστοι να παρακολουθούν τα μαθήματα και μάλιστα παράλληλα με την εκτέλεση των υπηρεσιών τους. Βέβαια, η κατά διαστήματα διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων κλασσικού τύπου επιβάλλεται

για τη δημιουργία προσωπικών επαφών και επικοινωνίας μεταξύ των συμμετεχόντων. Επίσης, ο υπογράφων φρονεί ότι τα συμπεράσματα που θα εξαχθούν από την ολοκλήρωση του πιλοτικού αυτού προγράμματος θα πρέπει να αποτελέσουν το εφαλτήριο για την κατάστρωση προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεων που να αφορούν τους δικαστές πολιτικής και διοικητικής δικαιοσύνης και τους εισαγγελικούς λειτουργούς. Περαιτέρω προοπτική θα μπορούσε να αποτελέσει η δημιουργία προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεως με συμμετοχή και ειδικών άλλων επαγγελματιών, όπως για παράδειγμα αστυνομικών, τελωνειακών, εφοριακών σε θέματα αντιμετώπισης του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, τρομοκρατίας, trafficking, κλπ.